

Et eksempel på en bilag IV-art

Eksempel på en almindelig bilag-IV art

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder - lige fra ganske små vandhuller til store søer. Den findes i næsten hele Danmark med undtagelse af Bornholm og nogle mindre øer.

Den spidssnuede frø er afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. Det gælder især ungerne, der opholder sig forholdsvis længe ved det vandhul, hvor de har udviklet sig.

Hvad kan skade den spidssnuede frø?

- Opfyldning af vandhuller og dræning af oversvømmede græsmarker.
- Udsætning af fisk og ænder i yngle-vandhuller
- Opdyrkning af vandhuls nære arealer.

Hvad kan du gøre for den spidssnuede frø?

- Grave nye vandhuller, gerne flere i nærheden af hinanden.
- Etablere udyrkede og usprøjtede, men slåede bræmmer omkring vandhuller.
- Få afgræsset arealerne ved og omkring vandhuller.

Spidssnudet frø, foto Biopix

Yderligere information

Rådgivningsordning

En ny rådgivningsordning er igangsat af Naturstyrelsen, for at give lodsejere information om bilag IV-arterne. Målet med rådgivningen er at orientere lodsejere om:

- Sandsynligheden for at en bilag IV-arten lever på et konkret areal.
- Hvilke aktiviteter, der kan gennemføres uden at beskadige yngle- eller rasteområdet
- Hvilke muligheder, der kan være for at etablere alternative yngle- eller rasteområder.
- Oplysninger om tilskudsmuligheder.

Rådgivningen foretages med udgangspunkt i beskyttelseshensynet i habitatdirektivet og varetages af:

Naturstyrelsen Vestsjælland.

Telefon 5932 8016. Mail: vestsjaelland@nst.dk

Naturstyrelsen Kronjylland

Telefon 8645 4500. Mail: kronjylland@nst.dk.

Yderligere information

Du skal være opmærksom på at bilag IV-arter kan være beskyttet efter andre regler.

Hvis du vil vide mere om reglerne for beskyttelse af bilag IV-arter i forhold til landbrugsdrift, og om der er bilag IV-arter på dit areal, kan du få yderligere information i hæftet "Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder" på www.nst.dk eller www.landbrugsinfo.dk.

På www.miljoportalen.dk kan du finde yderligere information om bilag IV-arter og deres udbredelse.

Tilskud til etablering og pleje

I det åbne land er der fokus på bl.a. beskyttelse af hasselmus, birkemus, padde og markfirben. Derfor kan der søges tilskud til pleje af arealer til gavn for visse af disse dyr.

På www.nst.dk eller www.landbrugsinfo.dk finder du links til de forskellige tilskudsordninger, der er relevante for beskyttelsen af bilag IV-arter.

Hvem er myndighed?

Naturstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV arterne. Hvis du vil foretage driftsændringer, der kan skade bilag IV-arter, skal du søge dispensation hos Naturstyrelsen.

Kommunerne skal kun tage stilling til hensyn til bilag IV arter i forbindelse med godkendelser af planer og projekter.

Hvis der er bilag IV-arter, som kan blive påvirket af et projekt vil kommunen foreslå tilpasning af projektet med vilkår, der sikrer, at bestanden af bilag-IV arten kan opretholdes.

Beskyttelse af særlige dyrearters yngle- og rasteområder i tilknytning til landbrugsdrift

Denne folder beskriver de regler, der beskytter særlige dyrearters yngle- og rasteområder, og berører kort hvilken betydning reglerne kan have for landbrugsdriften generelt.

Grafisk tilrettelæggelse: Kjeld Brockdorff Olesen - Tryk: Rosendahls - Oplag: 97.500 - Forsidefoto: Markfirben, foto Biopix, ISBN: 978-87-9270844-1 Udgivet 2011

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

MILJØMINISTERIET

Kort om beskyttelsesreglerne

Gennem EU's Habitatdirektiv er der indført en beskyttelse af særlige dyrearter i hele Danmark. Hvilke dyr, der er tale om, fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

I daglig tale kaldes arterne derfor for bilag IV-arter.

Hvilke arter er beskyttet i Danmark?

Der er 39 danske dyrearter der er beskyttet på habitatdirektivets bilag IV.

FAKTA

Eksempler på bilag IV-arter, som lever på ekstensive landbrugsarealer

- Alle arter af flagermus
- Odder
- Markfirben og stor vandsalamander
- Løvfrø, spidssnudet frø, strandtudse og grønbroget tudse
- Birkemus og hasselmus

Regler der beskytter bilag IV-arterne

Gennem flere år har bilag IV-arterne været beskyttet mod indsamling, ligesom det ikke har været tilladt at slå arterne ihjel.

Som noget nyt er arternes yngle- og rasteområder nu også beskyttet mod ødelæggelse og beskadigelse.

Beskyttede yngle- og rasteområder

Langt de fleste af bilag IV-arterne er sjældne og lever ikke på landbrugsarealer. Derfor kan driften normalt fortsætte som hidtil på de intensivt dyrkede arealer. Men nogle af bilag IV-arterne kan forekomme på ekstensive

landbrugs- og skovarealer som f.eks. i søer og vandhuller, på overdrev, enge, diger og i hegn.

Over tid kan nogle arealer udvikle sig til gode yngle- og rasteområder for flere af bilag IV-arterne. Eksempelvis kan strandtudsen og den grønbroget tudse indfinde sig på udyrkede, gerne fugtige landbrugsarealer. Det kan f.eks. være braklagte arealer, eller arealer som har været omfattet af en MVJ-aftale.

Aftaler er også omfattet

Kravet om, at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, gælder også for arealer, hvorpå der er indgået en aftale med en offentlig myndighed med eller uden tilskud. Beskyttelsen gælder uanset, om det fremgår af aftalen, at arealet må opdyrkes, når aftalen udløber.

Det gælder for eksempel ved opdyrkning af arealer, der i en årrække har været i en MVJ-aftale eller miljøordning. Hvis disse arealer i mellemtiden er blevet yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, skal man være sikker på, at arten har andre egnede yngle- og rasteområder i nærheden, så bestanden kan opretholdes før genopdyrkingen kan begynde.

Der kan i enkelte tilfælde opstå situationer, hvor genopdyrkning ikke er mulig.

Beskyttelsen og dit ansvar

Beskyttelsen kan have indflydelse på driftsændringer

Når der er bilag IV-arter på arealer knyttet til din landbrugsbedrift, er det et tegn på, at det hos dig har været muligt at kombinere landbrugsdrift med naturhensyn. Det skal man jo som landmand være glad og stolt over.

De nye regler om beskyttelse af bilag IV-arternes yngle- og rasteområder kan i nogle tilfælde give restriktioner i forhold til visse driftsændringer.

Hvis du vil lave driftsændringer, der kan skade bilag IV-arternes yngle- og rasteområder, vil de nye regler have betydning for om og eventuelt hvordan, driftsændringerne kan ske. Det gælder også, selvom det er aktiviteter du tidligere lovligt har kunnet foretage.

Fremover skal du, før du foretager driftsændringer, der kan skade bilag IV-arterne, undersøge, om der kan være bilag IV-arter, der vil blive direkte påvirket af dine planer.

Arternes yngle- og rasteområder skal vurderes samlet

Ved at se på netværket af yngle- og rasteområder for hver enkel bilag IV-art er der mulighed for mere fleksibelt, at tage hensyn til bilag IV-arterne.

En skade på et levested, f.eks. ved opdyrkning af et ekstensivt landbrugsareal med bilag IV-arter, kan potentielt afværges ved enten at fremme kvaliteten af andre levesteder i nærheden eller erstatte det med et nyt og bedre. Det vigtige er, at den lokale bestand af bilag IV-arten ikke tager skade.

FAKTA

Driftsændringer, der kan påvirke bilag IV arter er f.eks.:

- Fjerne skel, gamle hegn og stenbunker
- Fælde solitære træer
- Opdyrke vedvarende græsarealer, udyrkede arealer, brakmarker eller arealer, der har været i en MVJ-aftale/miljøordning
- Ændre vandløbsvedligeholdelsen

Frynseflagermus, foto: Colourbox

Stor vandsalamander, foto: Biopix

Løvfrø, foto: Biopix

Birkemus, foto: Julie Dahl Møller

Odder, foto: Colourbox

Hasselmus, foto: Colourbox

Hvad er dit ansvar?

I forbindelse med i øvrigt lovlige driftsændringer, der ikke kræver tilladelser, godkendelser m.m. efter anden lovgivning, er det dit ansvar at sikre, at driftsændringer ikke skader bilag IV-arteres yngle- og rasteområder.

Som lodsejer bør du sætte dig ind i, hvilke arter der evt. kan være til stede i dit lokalområde. Hvis der er bilag IV-arter i lokalområdet, er det vigtigt at få et overblik over, hvilke yngle- og rasteområder de forskellige bilag IV-arter benytter og dermed, om og hvor de kan forekomme på din ejendom.